

GEGEVENS OVER DE WALVISACHTIGEN (Cetacea)
VAN DE VLAAMSE KUST EN DE SCHELDE
VOOR DE PERIODE 1976 - 1980
W.M.A. DE SMET

Inleiding.

Onze kennis over de verschillende strandingen en waarnemingen van walvisachtigen (Cetacea) nabij de Vlaamse kust en in de Schelde werd vijftien jaren geleden op punt gesteld in een inventaris, dat enige jaren later verscheen (De Smet, 1974). Het was de bedoeling van de auteur regelmatig vervolgstudies te laten verschijnen, doch wegens de zeldzaamheid van de gevallen gaf hij er de voorkeur aan dit niet jaarlijks te doen.

Een eerste vervolgstudie, die de gevallen van de jaren 1969 tot 1975 behandelde, en een aantal aanvullingen uit de jaren voor 1969 bevatte, verscheen alzo enige jaren later (De Smet, 1981).

Een vervolgstudie voor de periode van 1976 tot 1980 werd reeds in de loop van 1981 opgesteld, maar wegens diverse omstandigheden is de publikatie steeds uitgesteld. Thans, nu het mededelingsblad van de Vlaamse Vereniging voor Bestudering van de Zeezoogdieren, "Marswin", een meer consistente vorm krijgt, en nu er door sommige de voorkeur aan gegeven wordt toch jaarlijks een strandingslijst te doen verschijnen, waarin ook de vondsten van zeehonden vermeld worden, mag het publiceren van deze tweede vervolgstudie niet langer uitgesteld worden.

De lijst 1976-1981 sluit bijgevolg in opbouw sterk aan bij de twee vorige studies. Hij behandelt dan ook niet alleen de gevallen van de Belgische kust, maar ook van de ganse Vlaamse kust, d.w.z. vanaf het Nauw van Kales tot aan de Schelde-monding, en ook deze van de Schelde zelf.

Evenals in de twee vorige studies worden de gegevens voorgesteld op een manier die ook voor anderstaligen begrijpbaar is (zoals trouwens gebleken is uit reacties op de eerste studie), namelijk datum en plaats van vondst (onderlijnd)

- a) gegevens over het dier
- b) omstandigheden
- c) wat is er van bewaard gebleven
- d) illustraties
- e) litteratuur

In de periode van 1976 tot 1980 werden alzo in het ganse gebied 25 vondsten gedaan (d.w.z. 5 per jaar). Doch voor wat de Belgische kust betreft, is dit aantal slechts 6 (d.w.z. 1,17 per jaar). Hier dienen nog twee waarnemingen op zee te worden toegevoegd en de vondst van een orgaan dat van een walvis afkomstig is.

Van speciaal belang is dat één van de vondsten uit de reeks van 25 een nieuwe soort voor het gebied betekent (echter niet op Belgisch, maar op Frans grondgebied), namelijk de dolfijn van Cuvier, Ziphius cavirostris CUVIER. Alzo werd het aantal soorten, dat nabij de Vlaamse kusten in de Schelde waargenomen is, verhoogd tot 19. Dit getal steeg in 1981 tot 20 ten gevolge van de aanspoeling van een gestreepte dolfijn, Stenella coeruleoalba (MEYEN) in 1981 (zie VAN GOMPEL, 1982, VAN WAEREBEEK, 1981 en MARSWIN, 2 (6), p.145).

De huidige vervolgstudie bevat daarenboven nog 4 naderhand gekend geraakte gevallen uit de periode 1969-1975, en eveneens 3 tot dan onbekend gebleven gevallen uit de periode voor 1969, plus 8 weinig duidelijke gevallen uit die tijd.

Een speciaal woord van dank dient gericht te worden aan dr.C. SMEENK van het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie te Leiden voor zijn bereidwilligheid de gevallen uit het Schelde-gebied te bezorgen, en aan de heer J.MOENS voor het terugvinden van gegevens uit vroegere jaren.

- Tursiops truncatus truncatus (MONTAGU, 1821). - Tuimelaar

A. Belgische kust

23-VI-1977, De Panne

- a) vr., 3,18 m , zeer oud
- b) gestrand, wellicht nog levend
- c) opgehaald door de Dienst Anatomie van de Huisdieren van het Rijksuniversitair Centrum Antwerpen (RUCA) en aldaar enige tijd later gedissekeerd ; het skelet en een aantal organen worden aldaar bewaard
- d) een groot aantal kleurendia's en een aantal filmbeelden werden opgenomen gedurende de dissektie van dit specimen; een foto van het specimen op de dissektietafel verscheen in een krant
- e) enige krantenberichten; een ervan is opgenomen in Eliomys, 2e Jg., nr.3, p.58

25-V-1978, Zeebrugge

- a) vr., 2,96 m
- b) aangespoeld in zeer ontbonden toestand
- c) opgehaald door de Dienst Vertebraten van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (K.B.I.N.) te Brussel; skelet aldaar: I.G.25.866
- d) geen
- e) DE SMET, 1979, p.34

Nota: Een drijvend kadaver dat op 22-V-1978 nabij Oostende op zee gezien werd, is wellicht ditzelfde specimen geweest.

16-XII-1979, Wenduine

- a) vr., 2,58 m
- b) aangespoeld in zeer ontbonden toestand
- c) kadaver opgehaald door de Dienst Vertebraten van het K.B.I.N. en in de tuin begraven voor preparatie van het skelet op een later tijdstip
- d) geen
- e) geen

(E) Schelde op Nederlands grondgebied.

5-VI-1976, Vlissingen

- a) vr., ca 3,50 m, ca 350 kg., oud (18-20 jaar?)
 - b) eerst waargenomen te Vlissingen, naderhand gevangen te Ellewoutsdijk en overgebracht naar een dolfinarium, waar het dier kort daarna overleed
 - c) schedel in de Veterinaire Faculteit te Utrecht: 76/485
 - d) geen?
 - e) VAN BREE & SMEENK, 1978, p.14; krantenberichten
- Nota: VAN BREE & SMEENK geven als datum 7-VI-1976 en als vangplaats Grevelingen. Het is echter duidelijk uit een krantenbericht van die dagen dat de vangst op 5 juni zou gebeurd zijn. Mogelijk is 7 juni de dag waarop het dier geautopsieerd is.

24-VIII-1978, Breskens

- a) vr., 3,10 m
- b) gevonden
- c) skelet in het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie te Leiden: nr. 27.044
- d) foto's in kranten, o.a. Provinciale Zeeuwse Courant van 27-X-1978
- e) VAN BREE & SMEENK, 1982, informatie in kranten

25-VI-1979, Vlissingen

- a) vr., 3,37 m
- b) geen gegevens
- c) schedel bewaard in het RMNH : 28.061
- d) geen?
- e) VAN BREE & SMEENK, 1982, p.23

Lagenorhynchus albirostris (GRAY, 1846). - Witsnuitdolfijn

Schelde op Nederlands grondgebied

14-XII-1980, Kalloot

- a) vr., 2,24 m
- b) gestrand, in verse toestand
- c) vervoerd naar het Museum voor het Onderwijs te Den Haag, waar thans het skelet en enige organen bewaard worden; ook een afgietsel bestaat
- d) een video-film en talrijke foto's werden gemaakt, en twee foto's in Lutra, vol.25, pp.26-27
- e) VAN BREE & SMEENK, 1982, p.28; informatie in kranten

Nota: VAN BREE & SMEENK geven 15-XII als datum op; gegevens
bekomen in Den Haag spreken echter over 14-XII, en geven
2,43 m als lengte op.

Phocoena phocoena (L., 1758) -Bruinvis

A. Belgische kust

29-VIII-1976, Wenduine-De Haan

- a) geen gegevens
- b) niets geweten
- c) geen?
- d) geen?
- e) RAPPE, 1982, p.58

17-V-1977, Blankenberge

- a) ca 1,20 m
- b) kadaver in zeer ontbonden toestand aangespoeld
- c) het kadaver werd opgehaald door de Dienst Anatomie van de
Huisdieren van het RUCA, werd gedurende een jaar voor verdere
ontbinding bewaard in de bodem en werd in september 1978 opge-
graven; het skelet is in de betrokken dienst bewaard
- d) een aantal foto's en dia's werden genomen zowel op het strand,
als bij het ingraven als bij het opgraven
- e) RAPPE, 1982, p.58, VERBOVEN, 1978

Nederlandse kust nabij Belgische grens

25-XI-1976, Kadzand

- a) ca 1,5 m
- b) levend op het strand; terug in het water gezet (zie c)
- c) niet bewaard (zie b)
- d) geen?
- e) RAPPE, 1977, p.6, VAN BREE & SMEENK, 1978, p.15

Nota: mogelijk is dit specimen hetzelfde als dat van Groede of dat
van Ritthem (zie verder)

25-X-1978, Kadzand

- a) vr., 1,695 m; bevatte vele parasieten
- b) landinwaarts gevonden (kennelijk getransporteerd door mensen)
- c) skelet thans in de verzamelingen van het RMNH: 27.282
- d) foto's in Provinciale Zeeuwse Courant van 27-X-1978
- e) VAN BREE & SMEENK, 1982, p.21

14-III-1980, Kadzand

- a) vr., 1,57 m
- b) niet geweten
- c) skelet in de verzamelingen van het RMNH: 28.590
- d) geen?
- e) VAN BREE & SMEENK, 1982, p.24

Monding van de Schelde

9-IX-1978, Zoutelande-Westkapelle

- a) m., 1,25 m
- b) gevonden
- c) skelet thans in de verzamelingen van het RMNH: 27.126
- d) geen
- e) VAN BREE & SMEENK, 1982, p.20

27-XI-1979, Zoutelande-Westkapelle

- a) m., 1,50 m
- b) gevonden
- c) skelet thans in de verzamelingen van het RMNH: 28.482
- d) geen?
- e) VAN BREE & SMEENK, 1982, p.23

Schelde op nederlands grondgebied

27-XI-1976, Nieuwersluis-Groede

- a) vr., 1,23 m
- b) dood nabij een golfbreker
- c) schedel in het bezit van de heer M.MISSOORTEN te Merksem
- d) geen?
- e) RAPPE, 1977, pp.6, 9-10; 1982, p.58; VAN BREE & SMEENK 1982, p.19

28-XI-1976, Ritthem

- a) m., 1,18 m
- b) drijvend in de Schelde
- c) skelet thans in het RMNH: 25.527
- d) foto in krant
- e) RAPPE, 1982, p.58

VAN BREE & SMEENK, 1978, p.14; krantenberichten

2-I-1978, Vliissingen

- a) m., 1,245 m
- b) gestrand?
- c) was eerst uit persoonlijke belangstelling meegenomen door een partikulier, doch werd naderhand door hem afgestaan aan het RMNH, waar thans het skelet bewaard wordt: 26.130
- d) foto's door een persfotograaf; sommige verschenen in kranten
- e) krantenberichten, (o.a. met een oproep om het kadaver af te staan voor het wetenschappelijk onderzoek); RAPPE, 1982, p.58; VAN BREE & SMEENK, 1982, p.20

3-X-1978, Sloe-Vliissingen

- a) vr., 1,29 m
- b) geen?
- c) schedel thans in de verzamelingen van het RMNH: 28.588
- d) geen?
- e) VAN BREE & SMEENK, 1982, p.21

8-X-1978, Groede

- a) m., 1,17 m
- b) niet geweten
- c) skelet thans in de verzamelingen van het RMNH: 27.278
- d) krantenfoto's
- e) RAPPE, 1982, p.58; VAN BREE & SMEENK, 1982, p.21

9-X-1978, Borsele

- a) zeer jong dier
- b) kadaver in verregaande toestand van ontbinding
- c) niet bewaard
- d) geen?
- e) VAN BREE & SMEENK, 1982, p.21

NOTA: Hieraan zou kunnen worden toegevoegd :

rond__begin_VIII-1976, Noordzee

- a) m., 1,09 m
- b) aangevoerd te Breskens door een vissersboot; was gevangen binnen de territoriale wateren van Nederland
- c) skelet thans in de verzamelingen van het RMNH: 19.248
- d) geen?
- e) VAN BREE & SMEENK, 1978, p.13

Vlaamse kust in Frankrijk

10-I-1979, Duinkerke

- a) ca 1 m
- b) niet geweten
- c) geen?
- d) geen?
- e) DUGUY, 1980, p.623; RAPPE, 1982, p.58

Ziphius cavirostris CUV., 1823 - Dolfijn van Cuvier

(NIEUWE SOORT VOOR HET BETROKKEN GEBIED)

Vlaamse kust in Frankrijk

26-III-1980, Mardijke

- a) vr., 6,05 m
- b) gestrand
- c) skelet bewaard?
- d) foto's in franse kranten, o.a. Nord-Eclair van 30-31-III-1980
- e) DUGUY, 1981, p.811

Balaenoptera physalus (L., 1758) - Gewone vinvis

31-VIII-1978, Zeebrugge

- a) jong specimen, m., ca 12 m (?)
- b) als zeer ontbonden en onvolledig kadaver gestrand
- c) stukken van de schedel en enige wervels werden dezelfde dag vervoerd naar het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen; andere delen werden ter plaatse ingegraven voor verdere ontbinding; zij werden op 31-VIII-1981 uitgegraven en overgebracht naar het KBIN, waar het staartstuk terug werd ingegraven voor nog verdere ontbinding
- d) veel foto's in kranten en veel foto's en dia's bij partikulieren en in het K.B.I.N.; ook werden zeer veel foto's en dia's en een film voor de Luxemburgse televisie genomen bij gelegenheid van de uitgraving
- e) DE SMET, 1979, p.34; 1981, pp.101-102; Marswin, 2e jg, nr. 3 , p.65; nr.5, p.111; 3e jg., nr.2, pp.50-52; daarenboven vele teksten in kranten in 1979 (na de vondst) en in 1981 (voor en na de uitgravingen)

NOTA: 1/ Wervels, die nagenoeg zeker van dit specimen afkomstig zijn, werden in die dagen gevonden te Blankenberge en zelfs te Middelkerke en werden door de vinders bereidwillig afgestaan aan het KBIN.

2/ Meerdere waarnemingen van een drijvend voorwerp ter hoogte van de Nederlandse en de Belgische Kust in de voorafgaande weken (en waarvan sommige werden toegeschreven aan een duikboot), kunnen wellicht aan dit specimen toegeschreven worden.

Niet-gedetermineerde specimens

Mardijke dep.Nord, 1-I-1978: een specimen van 4,70 m: DUGUY, 1979, p.469

Resten van Cetacea

4-III-1976, Nieuwmunster-De Haan: een ontbindende uterus van een grote walvis op het strand, gevonden door dr.J. VAN GOMPEL en door ons gedetermineerd; foto's werden genomen.

Niet-gedetermineerde waarnemingen

15-IV-1980: Kwintebank-Oostendebank (6 mijlen zeeinwaarts): een 150 à 200 zwarte dolfijnachtigen, migrerend in oostelijke richting; wellicht de griend, Globicephala melaena (TRAILL, 1809), waarvan in de winter 1980 vele exemplaren gesignaleerd waren in het Kanaal; zie: mededelingsblad Vl. Ver. Bestudering Zeezoogd., n°3, p.35-37 (1980).

23-XII-1980, Knokke; een tiental walvisachtigen, tamelijk groot, worden waargenomen vanop de duinen; zie Marswin, 2e Jg., n°1, pp.14-16 (1981).

II-NIEUWE GEGEVENS UIT DE PERIODE 1969-1975

Phocoena phocoena (L., 1758) - Bruinvis

Belgische kust

14-IV-1975, Nieuwpoort

a) geen gegevens

b) geen gegevens

c) geen?

d) geen?

e) HUYSSSEUNE, 1976, p .2; RAPPE, 1982, p .58

Schelde op Nederlands grondgebied

10-III-1972, Spijkerplaat

- a) vr.
- b) geen gegevens
- c) niets?
- d) geen?
- e) RAPPE, 1977, p.9

1973, Saaftinge-Graauw

- a) geen nadere gegevens
- b) gevonden in het Speelmansgat
- c) niets?
- d) geen?
- e) SPONSELEE & BUISE, 1979, p.74

VI-1975, Hellegatschor

- a) ca 1 m
- b) geen gegevens
- c) skeletdelen worden bewaard in een partikuliere verzameling
- d) geen?
- e) BUISE & SPONSELEE, 1978
VAN BREE & SMEENK, 1982, p.19

III-NIEUWE GEGEVENS UIT DE PERIODE VOOR 1969

Tursiops truncatus truncatus (MONT., 1821) - Tuimelaar

20-XI-1966, Blankenberge

- a) geen gegevens
- b) kadaver op het strand
- c) niets?
- d) geen?
- e) RAPPE, 1976, p.4

Phocoena phocoena (L., 1758) - Bruinvis

Bijrivieren van de Schelde

17-III-1906, Lier

- a) ca 1,25 m, 38 kg
- b) gevangen in de Nete
- c) werd tentoongesteld in Lier en Herenthals, maar is daarna verloren gegaan
- d) geen? (een poging om te fotograferen mislukte)
- e) MOENS, 1982, pp.7-10; RAPPE, 1982, p.61

rond 1960, Walem

- a) geen gegevens
- b) meerdere malen waargenomen
- c) niets?
- d) geen?
- e) krantenberichten uit die tijd en later

Niet-gedetermineerde specimens

- a) Grote dieren: meer dan 10 m
 - 24-I-1844, Blankenberge: "een buytengewoon grooten walvisch gezien" nabij de kust door verscheidene vissers; uit een krantenbericht me gemeld door de heer J. MOENS
 - 24-VII-1847: een "zeer grooten walvisch", gevonden in zee, wordt te Blankenberge binnengebracht; uit een krantenbericht gevonden door de heer J. MOENS
 - I-1856, Blankenberge: een walvis gezien; eveneens uit een krantenbericht, gemeld door de heer J. MOENS
 - 10-II-1886, Blankenberge: een zeer groot specimen (waarvan de rug boven water 3 m breed zou zijn) verbleef enige dagen aldaar en werd op die dag door twee personen beschoten, waarna het oostwaarts zwom; bericht gevonden door de heer J. MOENS, plus een gegeven (wellicht over hetzelfde dier) van de heer dr. J. VAN GOMPEL
 - 1897, Nieuwpoort: een walvis op het strand (BEUN, 1982, p.315)
- b) Middelgrote dieren: tussen 4 en 10 m
 - 1914, Boechaute (Oost-Vlaanderen): een specimen van 9 m, "potvis" genoemd, werd in de haven binnengebracht, tentoongesteld, ontvleesd en verkocht-

de informatie werd verschaft door de heer P.A. VAN DEN HEUVEL,
die hoopt er ooit meer over te kunnen vernemen; zie Marswin,
2(1), p.32

c) Kleinere dieren: minder dan 4 m

- X-1835, nabij Antwerpen: een specimen van 4 voet, geheel zwart,
wordt gevangen in de polders; mogelijk een bruinvis; informatie
gevonden in een krant door de heer J. MOENS
- 11-I-1959, Zeebrugge: een specimen ("dolfijn"), gezien door de
heer E. KUYKEN; me medegedeeld door de heer dr J.VAN GOMPEL

Aanvullingen

Orcinus orca (L.,1758) - Zwaardwalvis

Geval nr.4: Dank zij enige krantenberichten, me ter beschikking
gesteld door de heer J. MOENS, kon worden vastgesteld dat het
bedoelde specimen in de nacht van 11 op 12-VII-1848 gestrand is
ten O. van Oostende.

Phocoena phocoena (L.,1758) - Bruinvis

Geval E 2: de heer G.RAPPE (1982, p.61) heeft kunnen vaststellen
dat dit specimen gevonden is te Uitbergen (1887)

Geval A 29 (DE SMET, 1981, p.6): Van dit specimen kon thans worden
vernomen van de heer RAPPE dat het 1,05 m lang was

Korrektie

Hyperoodon ampullatus (FORSTER, 1770) - Butskop

De door DE SMET, 1974, p.107, en 1981, pp.22-23, besproken vangst
is gebeurd op 27-VIII-1923 (en niet op 27-VIII-1922). Dit is
thans duidelijk geworden uit een belangrijk archief dat ter
beschikking werd gesteld door Mrs Greta EDWARDS (Gr. Br.) aan de
heer J. ASPESLAGH. Dit werd naderhand bevestigd door een artikel
in "Ons volk Ontwaakt", jg.9 nr.37, 16 sept.1923 , ter
beschikking gesteld door de heer J. MOENS.

Samenvatting

Deze studie vermeldt 25 walvisachtigen, die in de periode 1976-1980 gevonden zijn langs de Vlaamse kust, d.w.z. vanaf het Nauw van Kales tot aan de monding van de Schelde, en in de Schelde zelf. Van de 25 gevallen zijn er slechts 6 van het Belgische grondgebied. Er zijn ook enige niet-gedetermineerde gevallen. Deze studie sluit aan bij twee vorige, die in 1974 en 1981 verschenen.

Een nieuwe soort voor het betrokken gebied is Ziphius cavirostris CUV., 1823, de dolfijn van Cuvier, waarvan een exemplaar gevonden werd te Mardijke (dép. Nord) op 26 maart 1980.

Résumé

L'étude-ci cite 25 Cétacés trouvés dans la période 1976-1980 le long de la côte flamande, c.a.d. depuis le Pas de Calais jusqu'à l'embouchure de l'Escaut, ou dans l'Escaut. Parmi ces 25 cas, 6 seulement concernent la Belgique. De plus il y a quelques cas non-spécifiés. Cette étude complète deux autres qui étaient apparues en 1974 et 1981.

Signalons qu'une nouvelle espèce a pu être ajoutée à la liste: Ziphius cavirostris CUV., 1823, le dauphin de Cuvier, dont un exemplaire a été trouvé à Mardijke (dép. du Nord) le 26 mars 1980.

Resumo

Jena studo citas 25 cetacojn, kiuj estas trovitaj en la periodo 1976-1980 ĉe la Flandra marbordo, t.e. la marbordo de la Istmo de Kalezo ĝis la buŝo de la Skeldo, plus en la Skeldo mem. Nur 6 el la 25 kazoj koncernas Belgion. Tiu ĉi studo komptigas tiujn aperintajn en 1974 kaj en 1981.

Nova specio por la koncerna regiono estas Ziphius cavirostris CUV., 1823; specimeno de ĝi estas trovita en Mardijke (Norda Francio) je la 26a de marto 1980.

Summary

This study lists 25 cetaceans found between 1976 and 1980 on the Flemish coast, i.e. the coast from the Calais Isthmus till the Scheldt mouth, and those found in the Scheldt. Only 6 of the 25 have been found in Belgium. This study completes those of 1974 and 1981.

New in the species list is Ziphius cavirostris (CUV., 1823) found in Mardijke (northern France) the 26th of March 1980.

Literatuurlijst

- BEUN J., 1982. Walvissen op onze Westkust! -Mededelingsblad Vrienden nat.Visserijmuseum Oostduinkerke, nr.17; 315-318.
- BUISE M.A. & SPONSELEE G.M.P., 1978. Zoogdieren, reptielen, amfibieën van O.Z. Vlaanderen. -Vogelwacht Oost-Zeeuws-Vlaanderen "De Steltkluut", 118 p.
- DE SMET W.M.A., 1974. Inventaris van de walvisachtigen (Cetacea) van de Vlaamse Kust en de Schelde. - Meded. Kon. Belg. Inst. Nat. Wet., Biol.,50, nr. 1, 1-156.
- , 1979. Geschiedenis en huidige toestand van het onderzoek over Cetaceeën in België. -Lutra, 21, 25-36.
- , 1981a. Gegevens over de walvisachtigen (Cetacea) van de Vlaamse Kust en de Schelde uit de periode 1969-1975. -Bull. Kon. Belg. Inst. Nat. Wet., Biol.,53, nr.4, 1-34.
- , 1981b. De vinvis van Zeebrugge. -Marswin, 2, 101-102.
- DUGUY R., 1979. Rapport annuel sur les Cétacés et Pinnipèdes trouvés sur les côtes de France. VIII. Année 1978. -Ann. Soc.Sci.Nat. Char. mar.,6, 463-475.
- , 1980. Rapport annuel sur les Cétacés et Pinnipèdes trouvés sur les côtes de France. IX. Année 1979. -Ann.Soc.Sci.nat.Char. mar., 6, 615-632.
- , 1981. Rapport annuel sur les Cétacés et Pinnipèdes trouvés sur les côtes de France. X. Année 1980. -Ann.Soc.Sci.nat.mar., 6, 808-818.
- HUYSEUNE A.,1976.Waarnemingen. -Vondsten. -Tuimelaar, 3(3), 2-5.
- MOENS J., 1982. Van een bruinvisfeestje dat niet kon doorgaan. -Marswin, 3, 7-10.
- RAPPE G., 1976. De tuimelaar-Tuimelaar, 3(1), 4-5.
- , 1977. Walvisachtigen van de Westerschelde. -Het Duimpje, 3(2),6-14.
- , 1982. De bruinvis, van algemene soort tot dwaalgast. -Strandvlo, 2, 57-63.
- SPONSELEE G.M.P. & BUISE A.M., 1979. Het verdronken Land van Saaf-tinghe. -Uitg. Danthe N.V., St. Niklaas, 135 pp.
- VAN BREE P.J.H. & SMEENK C.,1978. Strandingen van Cetacea op de Nederlandse kust in 1976 en 1977. -Lutra, 20, 13-18.
- , 1982. Strandingen van Cetacea op de Nederlandse kust in 1978, 1979 en 1980. -Lutra,25, 19-29.

VAN GOMPEL J. 1982. Zeezoogdieren aan de Belgische Kust in 1981, met een beschrijving van de eerste vondst in België van een Gestreepte Dolfijn (Stenella caeruleoalba) -Wielewaal, 48, 263-262.

VAN WAEREBEEK K., 1981. Stranding van een gestreepte dolfijn te Wenduine. -Marswin, 2(6), pp.137-140.

VERBOVEN A., 1978. Waarnemingen en vondsten.-Tuimelaar, 5(2), 2-4.

Adres van de auteur :

Dr. W.M.A. DE SMET

Hertendreef 12

2180 Kalmthout

België